

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 6 november 2014

MEDITATIE

In het begin van de gersteoogst, dankdag 2014

Het slot van Ruth één heeft een bijzondere diepte waar we gemakkelijk overheen lezen. We kennen de geschiedenis. Twee diepbedroefde vrouwen zijn vanuit Moab gekomen in Bethlehem. De oude weduwe Naómi en de jonge weduwe Ruth. Beiden kennen een groot verdriet.

Jaren geleden was Naómi samen met haar man Elimelech in een eigen gekozen weg naar Moab gegaan om het oordeel van de hongersnood te ontvluchten. In Moab was ze haar man door de dood kwijtgeraakt en haar twee zonen, die inmiddels getrouwd waren met Orpa en Ruth. Maar nu ze gehoord heeft, dat God Zijn volk in Zijn genade bezocht heeft en weer brood gegeven heeft, wordt het heimwee haar te machtig. Ze is teruggekeerd naar Bethlehem. Orpa heeft

En zij kwamen te Bethlehem in het begin van de gersteoogst.

Ruth 1:22b

haar bij de grens tussen Moab en Israël verlaten, maar Ruth is met haar meegegaan, nadat zij haar keuze voor Israël en de God van Israël op ontroerende wijze heeft uitgesproken. Zo zijn zij samen in Bethlehem aangekomen. Twee vrouwen getekend door verdriet. Dat verdriet kan zo sterk zijn, dat men de zegeningen van de Heere niet meer ziet. Zo was het met name bij Naómi. De Almachtige heeft mij “grote bitterheid” en “kwaad” aangedaan, zo zegt zij tegen de inwoners van Bethlehem. Misschien beleven we de dankdag met een groot verdriet. Als we de woorden van Naómi goed lezen, dan is zij niet in opstand tegen de Heere en beseft zij, dat zij een eigen weg naar Moab is gegaan, maar het bittere van haar verdriet is zo groot, dat zij Mara, de bittere, genoemd wil worden en niet Naómi, de liefelijke. Nee, ze is niet boos op de Heere, ze erkent haar schuld, maar haar verdriet is zo groot, het is haar zo onuitsprekelijk bitter. Haar ogen zijn verduisterd door het verdriet, zozeer dat zij Gods zegeningen niet ziet. Zo kan het zijn in ons leven. De moeiten en het verdriet kunnen onze blik zo verduisteren, dat we niet zien hoe goed de Heere nog is. We komen dat ook tegen bij de bijbelheiligen, zoals Jakob en David en Job. Het blijft Gods kinderen dus ook niet vreemd. En dan dankdag vieren? Juist tegen die achtergrond is het slot

van Ruth 1 zo diep. Wanneer komen die bedroefde vrouwen aan in Bethlehem? In het begin van de gersteoogst. Dat houdt een belofte in voor de toekomst. God heeft Zijn volk bezocht, Hij geeft na de hongersnood weer brood, terwijl het volk het niet verdiend had. Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt. Als die twee vrouwen door de golvende korenakkers rond Bethlehem lopen, dan is dat een bewijs, dat God Zijn volk niet vergeet, ondanks hun zonden. Het ruist door de korenakkers, dat de Heere goed is en dat Hij Zijn volk niet laat omkomen van honger. Wat bemoedigend is dat. Maar Naómi ziet het niet, zo is zij vervuld met het bittere van haar verdriet. Misschien is dat op dankdag ook bij u zo. Misschien heeft de Heere het liefste wat u had weggenomen. Uw hart is vol van verdriet. Zo vol, dat u niet meer ziet, wat de Heere u nog heeft over doen houden, dat u niet meer ziet, dat er nog zoveel onverdiende goedertierenheden zijn. Ook Gods kinderen kunnen, na alle ontvangen genadeweldaden, zich zo laten overweldigen door moeiten en beproevingen, dat zij de goedertierenheden des Heeren niet meer zien. In zichzelf blijft Gods volk een volk van onverbetterlijke zondaren.

Maar er is nog meer. Het is het begin van de gersteoogst. De eerste sikkels worden geslagen in het rijpe koren. Dat is toch wel heel bijzonder. In Lev. 23:10 lezen we dat de eerste garf van de oogst voor de Heere was en daarom bij de priester gebracht moest worden. We moeten daarbij denken aan de gersteoogst, die plaatsvond rond eind maart of begin april. Dan werd ook het Pascha gehouden en werd er een volkomen eenjarig lam geslacht. Zeven weken later was er dan de tarweoogst en het Pinksterfeest, het feest der weken. Het begin van de gersteoogst roept die beide bedroefde vrouwen toe, dat het dankdag wordt en de Heere de eerste garf van de gerst zal ontvangen. Heeft de Heere ons ook dit seizoen niet een bijzonder goede oogst gegeven, terwijl

Inhoud

- 1 In het begin van de gersteoogst, dankdag 2014
- 2 Commentaar:
Tussen norm en praktijk
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Opdat we niet vergeten
- 5 Even maar...
- 6 Tekst met tekst vergeleken
- 9 De les van Kobani dichtbij
- 10 Wat doen de moderne media met ons brein? (2)
- 12 Kerknieuws
- 14 Berichten
- 15 Kerkdiensten

het alles zo verzondigd is? Maar wat nog meer is, in Bethlehem breekt het Pascha aan. Het is immers het begin van de gersteoogst? We zouden zeggen: Naómi, kijk nu eens goed, zie je dan niet dat men in Bethlehem bezig is met de voorbereidingen van het Pascha? Nog even, dan zal het Paaslam worden geslacht. Dan zal het bloed worden gestreken aan de deurposten. Het Pascha riep om de komst van het grote Paaslam, Jezus Christus. Zie je dat dan niet Naomi? We zouden haast zeggen, dat het golvende koren haar toeroept: Zie het Lam Gods! Daar ligt de oplossing voor haar verdriet. Dat Lam zal komen, en het is gekomen, om de zonde te verzoenen, dat allereerst, maar ook om de gevolgen van de zonde weg te nemen. Wat een wonder als het bedroefde hart uitzicht krijgt op het Lam. Dan mag het door de tranen heen zien op het Lam, dat de zonde der wereld wegneemt, dat gekomen is om bedroefde herten te verblijden.

Heeft Naómi het gezien? Nee, hier nog niet. Maar later wel. Aan het einde van dit boekje zien we haar zitten met een baby op haar schoot. Het is Obed, geboren uit het huwelijk tussen Boaz en Ruth. Obed de grootvader van koning David. Daar eindigt het boekje in het vierde hoofdstuk. En achter Obed en David zien we Christus, het Lam Gods. Dat is de diepste inhoud van het boek Ruth. Het is heilsges-

chiedenis, uitlopend op het Lam Gods. Naómi's ogen zijn opengegaan. Ze heeft het kind gezien, geboren in Bethlehem, Obed. Van verre heeft zij het Kind gezien, geboren in Bethlehem, het Lam Gods. Eeuwig wonder als de Heere het bedroefde hart troost met het Lam. In dat Lam is troost in alle moeite en verdriet. Daar is troost vooral in de hartelijke droefheid over de zonde en het heimwee naar God. Het begin van de gersteoogst spreekt van het Lam. Ziet u nu de bijzondere diepte van de laatste woorden van het eerste hoofdstuk van Ruth? Daarin klinkt de roepstem van het Evangelie: Zie het Lam Gods. Wat zou het een wonder zijn zo dankdag te leren vieren. We houden dankdag in een tijd vol zonde en boosheid, in een ontkerstende samenleving. Dan zou het zo recht zijn als de Heere ons voorgoed voorbijging en ons treffen zou met Zijn oordelen. Zo was het ook met Israël in de dagen van Naómi en Ruth. Maar door de gerstevelden van Israël klonk als het ware de sprake van het komende Lam Gods. Wie daarvan iets leert verstaan door het dierbare geloof, zelfs temidden van beproevingen, zoals ook Naómi die kende, die leert iets verstaan van de beginselen van de dankdag. En straks de eeuwige dankdag.

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

Grote kloof

Nu is het wel zo dat het overgrote deel van de rooms-katholieken (in Nederland en daarbuiten) zich inzake de medische ethiek of de seksuele moraal weinig of niets aantrekt van de officiële leer van het Vaticaan. Er is vaak weinig verschil te bespeuren tussen het levensgedrag van rooms-katholieken en onkerkelijken. Dat is de paus en de bisschoppen uiteraard ook niet onbekend.

Die kloof tussen leer en leven stond dan ook centraal op de bisschoppenconferentie die onlangs in Rome werd gehouden. In hoeverre zou de Rooms Katholieke Kerk vasthouden aan haar strikte standpunten, ook al gingen ze in tegen de geest van de tijd en werden ze door de meeste rooms-katholieken niet meer serieus genomen? Paus Franciscus had al eerder laten merken dat hij voorstander was van een soepele lijn. Wie ben ik om homo's te veroordelen, zo zei hij vorig jaar tegen journalisten.

Inmiddels is duidelijk dat Rome zijn officiële standpunten niet laat vallen. Echtscheiding en homohuwelijk blijft men afwijzen. Maar het is wel de bedoeling dat daar in de pastorale praktijk ruimhartig mee omgegaan wordt. Ook gelovigen die in een 'imperfecte relatie' leven, kunnen meedoen in de kerk en zijn daar welkom.

Barmhartig en vergevingsgezind

Nu was het altijd al zo dat de Rooms-Katholieke Kerk haar eigen voorschriften soepel interpreteerde. De kerkelijke geboden en verboden waren streng, maar zeker de lagere geestelijkheid was veelal bereid daar ruimhartig mee om te gaan en allerlei uitzonderingsbepalingen en sluiproutes maximaal te benutten. Zodoende bleef de officiële moraal overeind, maar kon men toch de kerkleden tegemoet komen.

De kerk wilde immers barmhartig en vergevingsgezind zijn en bovendien zo min mogelijk mensen verliezen. Geestelijken die zich misdroegen, werden op dezelfde wijze tegemoet getreden. Dat was ook het geval bij allerlei kwesties van seksueel misbruik die de laatste jaren aan het licht zijn gekomen.

De teneur van de bisschoppensynode is dat voortaan (nog) ruimhartiger zal worden omgegaan met gescheiden mensen en mensen met een homoseksuele relatie. Op die manier wil men de kloof tussen de Rooms Katholieke Kerk en een aanzienlijk deel

COMMENTAAR

Tussen norm en praktijk

Is Rome om inzake echtscheiding en homoseksualiteit? In de media werd dat de afgelopen weken wel gesuggereerd. De nieuwe paus zou de teugels laten vieren. Volgens velen was dat ook hard nodig. De kerk moest immers met zijn tijd meegaan.

Wat we verder ook van Rome mogen denken, het is een feit dat de Rooms Katholieke Kerk tot dusver, meer dan de grote protestantse kerken, stelling neemt tegen allerlei moderne ontwikkelingen met betrekking tot de medische ethiek en de seksuele moraal. Dat wordt haar in de hedendaagse

maatschappij niet in dank afgenomen. Orthodoxe protestanten daarentegen herkennen zich wel in allerlei standpunten die op deze terreinen door de paus of door de bisschoppen worden ingenomen.

Overigens is er wel verschil tussen de roomse benadering van deze zaken en de onze. Rome baseert zich vooral op onveranderlijke natuurwetten, gereformeerden gaan primair uit van de Schrift. Het huwelijk is bij Rome een sacrament. Daar oordelen wij anders over. Maar dat neemt niet weg dat bij een aantal actuele strijdvragen de standpunten elkaar raken.

van haar leden verkleinen. Wellicht dat daardoor ook de verhouding met de moderne wereld verbeterd. Paus Franciscus is in ieder geval al meer populair dan zijn voorganger.

Veel vonden gezocht

Nu doen zich in de praktijk van het leven ongetwijfeld allerlei gecompliceerde situaties voor. Dat is buiten de kerk zo, maar ook daarbinnen. De zonde heeft alle relaties aangetast en verstoord. Zo kunnen we geconfronteerd worden met allerlei probleemsituaties die voor ons onoplosbaar zijn.

Daarbij komt dat mensen maar al te zeer geneigd zijn hun eigen straatje schoon te vegen. Als ze diep in de problemen zitten, is het veelal niet hun schuld dat het zo gelopen is. Ze bedoelden het immers niet verkeerd. 'Dit heb ik gevonden', zegt de Prediker 'dat God de mens recht gemaakt heeft, maar zij hebben veel vonden gezocht' (Pred. 7:29). Maar evenzeer geldt: wie zonder zonde is, werpe de eerste steen.

Het is verkeerd als de kerk onder druk van de moderne cultuur Gods geboden terzijde schuift of tussen haakjes gaat zetten. Het is verkeerd wanneer de kerk toegeeft aan allerlei zondige praktijken die ook binnen de kerk ingang hebben gevonden. Ook in allerlei moeilijke pastorale situaties zal de kerk doordrongen moeten zijn van de heiligheid van Gods wet en van de ernst van de zonde.

Als dat besef ontbreekt, krijg je situaties zoals in de Rooms Katholieke Kerk. Officieel worden ongehuwd samenwonen en homoseksuele relaties daar nog wel afgewezen, maar in de praktijk worden die geaccepteerd en wordt vergoelijkend gesproken over imperfecte relaties die toch ook positieve elementen in zich hebben.

Moet de kerk dan niet barmhartig zijn in plaats van zware lasten op te leggen? Zeker, maar het is ook onbarmhartig om mensen door te laten gaan op hun verkeerde en zondige wegen en hen niet te waarschuwen voor hun verderf. Bij de kerkelijke vermaningen en de kerkelijke tucht gaat het zowel om de heiligheid van Gods gemeente, als om het behoud van de zondaar.

Wie in de weg van de waarachtige bekering Gods geboden heeft lief gekregen, gaat het woord van Christus verstaan dat Zijn juk zacht is en Zijn last licht (Matth. 11:30).



ds. F. Costerus
1635-1703

De bekering van de stokbewaarder

En als zij hun vele slagen gegeven hadden, wierpen zij hen in de gevangenis en geboden den stokbewaarder, dat hij hen zekerlijk bewaren zou.

Handelingen 16:23.

Het is van de Ouden wel gezegd: De Kerk is in bloed gegrondvest, in bloed gegroeid en zal in bloed eindigen. Het is dan nodig dat wij ons daartegen voorzien, en aandoen de wapenrusting Gods, om te kunnen wederstaan in den bozen dag, en alles verricht hebbende, staande blijven, Efez. 6:13.

Drie dingen zijn ons tot dat einde gewoonlijk nodig.

Vooreerst: dat wij de waarheid van het Evangelie recht kennen. Want als iemand de edele waarheid niet kent, wanneer de kracht, de pit en het merg daarvan aan zijn ziel niet is gekomen, hoe zal hij getroost slagen, banden, gevangenschappen, of nog zwaarder vervolging verdragen? Wij zeggen dan met de apostel: *Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid*, Koloss. 3:16. Ja, wij moeten ons niet vergenoegen met enkel letterkennis, maar zoeken toe te nemen *in erkenenis en alle gevoelens*, Filipp. 1:9. Dat wij de waarheden horend of lezend, op iedere waarheid kunnen zeggen: Ja, dat is zo; dat weet ik, *ook weet het mijn ziel zeer wel*, Ps. 139:14.

Ten tweede: dat wij de leer der waarheid hartelijk liefhebben. Dat velen zo los staan, en niets om de Naam van Christus kunnen noch willen verdragen, hoe komt dat? Zij hebben geen liefde tot de waarheid, zij vragen met Pilatus verachtelijk: *Wat is waarheid?* Maar die de leer van het Evangelie wel vat, innerlijk en hartelijk bemint, die zal alles wagen. *De liefde is sterk als de dood*, Hoogl. 8:6. Zekere martelaar, ingenomen zijnde met de liefde tot het Evangelie, en de zoetheid daarvan gesmaakt had, doch zichzelf niet bekwaam vindende om met scherpzinnigheid de vijanden de mond te stoppen, was door die liefde zo vol moed, dat hij uitriep: 'Kan ik niet twisten voor de Waarheid, ik kan branden voor de Waarheid'.

Ten derde: dat wij onszelf verloochenen. Die zijn gemak wil houden, zijn vermaak en plezier op zijn tijd genieten, zijn eigen zinnelijkheid opvolgen, die is niet bekwaam een dwars woord, een donker gezicht, een smadelijke bejegening te verdragen; ik zwijg van banden en slagen. *Niemand, die zijn hand aan den ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods*, Luk. 9:62. Die met Demas de tegenwoordige wereld lief krijgt, die zal licht zijn standplaats verlaten, 2 Tim. 4:10. Daarom was dat Christus' eerste les: *Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge Mij*, Matth. 16:24. Wij sluiten dan met de wens van de apostel Petrus, 1 Petr. 5:10,11: *De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben; Dezelve volmake, bevestig, versterke en fundere ulieden. Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.* AMEN.

Opdat we niet vergeten

Tussen biddag en dankdag hielden we als gemeenten een boetedag. Er werd toen in elke gemeente een kanselboodschap voorgelezen. Is het niet op zijn plaats om ter gelegenheid van onze dankdag hieraan herinnerd te worden? Wat heeft deze boetedag innerlijk bij ons teweeggebracht? Wat heeft de boodschap van die dag - op 11 mei 2014 - huiselijk en kerkelijk uitgewerkt? Een vraag die we terugblikkend elkaar toch eerlijk moeten stellen. Met alle nadruk, jongeren en ouderen: wat is de vrucht daarvan in ons leven? Wat herinnert u zich nog van deze dag? Het zal toch niet alleen maar vorm en buitenkant geweest zijn? Wat een verzwa- ring van onze schuld en ons oordeel zal dat zijn. De Heere verhoede het genadig. Daarom willen we ter herinnering de kanselboodschap nog eens onder de aan- dacht brengen. Opdat we toch niet vergeten!

v. A.

Kanselboodschap 11 mei 2014

Namens de Generale Synode van onze Gereformeerde Gemeenten wordt u de volgende kanselboodschap voor- gelezen:

Geliefde gemeente,
Ons past diepe verootmoediging vanwege de algemene verachting van Gods geboden en de vele uitbre- kende zonden. Hier past het woord uit de dagen van de profeet Hoséa: *'Hoort des HEEREN woord, gij kin- deren Israëls, want de HEERE heeft een twist met de inwoners des lands, omdat er geen trouw, noch weldadig- heid, noch kennis Gods in het land is, maar vloeken en liegen, en dood- slaan, en stelen, en overspel doen; zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden'* (Hos. 4:1-2). Er is in onze gemeenten, dankzij Gods goedheid, nog sprake van Gods werk in de harten van zondaren. Ook wordt er onder ons nog liefde gevon- den tot Gods inzetten. Tegelijkert-

tijd leven wij in een geseclariseerde samenleving, waarin de boodschap van het Evangelie door velen niet meer begrepen wordt. Gods gebo- den worden in ons land met voeten getreden. Gods Naam wordt aller- wege gelasterd. De zondag wordt in toenemende mate ontheilgd. De gezagsverhoudingen worden onder- mijnd. De huwelijksrouw wordt ver- acht. De Bijbelse grenzen op seksue- el gebied worden doorbroken. Het onderscheid tussen man en vrouw in kleding en gedrag wordt uitgewist. Ongeboren levens in de moeder- schoot worden gedood. De vader der leugen wordt geloofd als men Gods inzetten kwaad noemt en de los- bandigheid prijst. Zondige begeerten worden massaal aangejaagd door publieke reclame-uitingen. Bij dat alles worden deze zonden bevorderd door een onbegrensd gebruik van al- lerlei media.

Door de open structuur van het maatschappelijke leven dringen deze

zaken steeds meer door in onze ge- meenten. Ze beïnvloeden ons den- ken, bedreigen het gezinsleven en brengen de wereldgelijkvormigheid in de kerk. Wij bedroeven Gods Geest als wij daarin meegaan. De apostel Paulus roept ons op niet aan deze wereld gelijkvormig te worden, maar veranderd te worden door de ver- nieuwing van ons gemoed. De zonde zit immers in ons eigen hart. Ons hart is de bron van het kwaad. De satan richt zijn pijlen op ouderen, maar ze- ker ook op onze jongeren, om hen af te trekken van God en van Zijn dienst. Als Gods Geest Zich terugtrekt van- wege onze zonden, dan gaat de vreze des Heeren steeds meer ontbreken in het persoonlijke leven, en ook in het ambtelijke leven. Dan wordt de schriftuurlijk-bevindelijke prediking steeds meer uitgehoud, en daaraan verbonden ook het pastoraat en de catechese, en dan gaat een werkelijk christelijke opvoeding steeds meer ontbreken. Dan wordt ook niet meer gehoord hoe de Heere Zijn genade- werk verheerlijkt in zondaarsharten. We hebben te belijden dat deze zaken steeds meer werkelijkheid worden en dat de schuld bij ons ligt.

Het is om die reden dat de Generale Synode alle gemeenten oproept om deze dag te houden als een dag van zelfonderzoek, ootmoedige schuld- belijdenis en van ootmoedig smeek- gebed tot de Heere om de werking van de Heilige Geest. Alleen die Geest kan de ware verbrokenheid en versla- genheid werken in onze harten. Al- leen een opwekking door Gods Geest, gepaard gaande met overtuiging van zonde, boetvaardigheid en geloof in Christus en liefde tot Gods geboden, kan onze gemeenten behoeden voor de grote afval, die allerwege dreigt.

De hand des HEEREN is niet verkort, dat zij niet zou kunnen verlossen en Zijn oor is niet zwaar geworden, dat Hij niet zou kunnen horen. Het zijn echter onze onrechtigheden, die scheiding maken tussen God en ons. Door onze persoonlijke en ambtelijke zonden wordt de krachtige werking van Gods Geest tegengestaan. Laten we ons deze dag in boete en berouw met vasten verootmoedigen en God smeken om uit vrije goedheid Zijn Geest te zenden in onze dorre doods- beenderen en nieuw leven te wekken in ons en in onze kinderen, opdat Hij Zijn kandelaar niet van ons weg- neme. Laat ons daarom met Jeremia bidden: *'HEERE, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn; vernieuw onze dagen als vanouds'* (Klaagl. 5:21).



Alleen de Geest kan de ware verbrokenheid en verslagenheid werken in onze harten.

Als de wereld hier vergaat
en haar zon ten onder gaat,
als wij in de heerlijkheid
zien Gods werken in de tijd,
dan eerst dank ik en erken,
wat ik U verschuldigd ben.

Als ik hoor der bozen beê:
'Bergen, dek ons voor het wee';
als ik zie hun angst en schrik
in hun laatste ogenblik,
Dan eerst dank ik en erken
wat ik U verschuldigd ben.

Als ik 's hemels lofzang hoor
als een donderstem in 't oor,
luid als waat'ren in hun gang,
zoet als zuiver harpgezang,
dan eerst dank ik en erken,
wat ik U verschuldigd ben.

Ik ben U dank verschuldigd

Toon op aard' in duisternis
hoe Uw glans weerspiegeld is,
dat ik Uw vergeving smaak'
en Uw Geest mij krachtig maak',
geef dat ik ook nu erkenn',
dat ik dank verschuldigd ben.

Dikwijls ga 'k in duisternis,
als mijn weg beneveld is,
maar wanneer ik vrezend zwicht,
komt mijn Heiland met Zijn licht;
dat Uw volk in strijd beken',
wat ik U verschuldigd ben.

Als mijn weg op rozen gaat,
val ik dikwijls in het kwaad,
maar ik word weer opgericht
door Gods Geest – de boze zwicht.
Troost vermoeiden, toon ook hen
wat ik U verschuldigd ben.

Dikwijls als er zorgen zijn,
tranen, ziekten, zuchten, pijn,
sla ik 's nachts Uw gramschap gâ,
's morgens smaak ik Uw genâ'
dat Uw arme volk erkenn',
wat ik U verschuldigd ben.

Robert Murray MacCheyne
(vert. ds. C.J. Meeuse)

Even maar...



Geweken?

Ter gelegenheid van dankdag 2014 geef ik in eigen woorden samengevat iets weer, van wat te lezen is in een preek van ds. J. van Lodestein (1620-1677) over de tekst: 'Want ook, wee hun, als Ik van hen zal geweken zijn'. Hoséa 9:12c. Hij spreekt daarin zijn vrees uit dat de Heere de kerk van Nederland gaat verlaten. Negen bewijzen voert hij daarvoor aan.

Het eerste bewijs dat de Heere van de kerk weggaat is, dat er geen goddelijke glans en geen heerlijkheid op de kerk te zien is. De slordige wandel van de christenen verdooft deze glans. Uit die glans zou moeten blijken dat God in ons woont. Het tweede bewijs is de algemene geesteloosheid van de kerk. Men is tevreden met plichtmatige sleur. Zelfs bij de predikanten vragen we ons af: waar is de ijver van de Geest? Waar zijn de kinderen die door God geleerd zijn? Het derde bewijs dat God weggaat, is dat de majesteit van God is weggegaan. Het vasthouden aan de Onzienlijke als Mozes wordt niet gezien en daarom wordt de praktijk van de vreeze Gods gemist. Het vierde bewijs: de liefde tot de waarheid

kwijnt. Dan verliest de kerk alle gezag. De predikanten zijn wel ernstig en ijverig, maar lijden ze ook voor de waarheid? Want hieruit blijkt de liefde voor de waarheid. Het vijfde bewijs: de Heere laat door Zijn rechtvaardig oordeel Zelf de waarheid uit Zijn Kerk verdwijnen. Er is geen begrip meer voor en van de waarheid. Als de Geest weggaat, gaat de waarheid ook weg. Het zesde bewijs: de goddeloze mens krijgt overal de overhand. De godvruchtigen zijn bijna overal in de minderheid. Onze gereformeerde kerk wordt geregeerd door de geest der wereld. Ieder wil de meeste zijn. Het zevende bewijs is, dat sommigen zich niet schamen om de heerlijkheid des Heeren aan te tasten. De bedienende macht van de Kerk onder de opperste macht van Jezus is verloren. De sleutelmacht van Matth. 16:19 is in onbruik geraakt. Het achtste bewijs is de onveranderlijkheid van ons volk in het kwaad. Ze zijn onverbetterlijk. Ondanks al de straffen en slagen waardoor ons volk in benauwdheid gebracht is. Wel geslagen, maar geen pijn gevoeld; verteerd, maar geweigerd om de tucht aan te nemen. Ons

aangezicht harder gemaakt dan een keisteen. We hebben geweigerd ons te bekeren. (Zie verder onder 'Opdat wij niet vergeten' op bladzijde 4). Het negende bewijs: mensen die vroom genoemd worden verspreiden geen licht om zich heen. Iedereen houdt nog zijn zonden aan de hand. De godsdienst wordt geesteloos betracht. Er is geen leven in. Het doet geen nut. Ook al gaat men vaak naar de kerk en doet men talloze plichten. Niet één van hart en één van ziel, maar liefdeloosheid, roddel, wantrouwen, verschil van mening, veroordeling van elkaar. Het zout wordt smakeloos. Er is zo weinig zelfverloochening, Wat staat ons 'ik' in het middelpunt van al onze daden. We zoeken steeds onszelf. Ds. Van Lodestein eindigt met: 'O ja, want het is beter om water en brood te hebben met God en Zijn Geest, dan voorspoed te hebben zonder de Geest. Christenen, leer toch christelijker te zijn. Leer geestelijker te zijn, leer inwendig te zijn. Beschouw de ellende van Sion. Klaag erover bij de Heere, want Hij hoort het zuchten van de ellendigen.

v. A.

Tekst met tekst vergeleken

SV en HSV

Op Hervormingsdag 2014 werd tijdens een speciale bijeenkomst aan de Theologische Universiteit van Apeldoorn de HSV-Studiebijbel gepresenteerd. Deze studiebijbel bevat de tekst van de Herziene Statenvertaling in combinatie met verklarende voetnoten, uitvoerige inleidingen op de Bijbelboeken en een groot aantal artikelen over allerlei onderwerpen. Het is een uitgave die de Bijbel dichterbij de lezer wil brengen. Het woord vooraf, geschreven door prof. dr. M.J. Paul en prof. dr. T.M. Hofman, besluit dan ook met de wens 'dat de lezers door het gebruik gesterkt worden in het geloof en zich uitgenodigd voelen God te prijzen om Zijn grote daden'.

In een eerder artikel had ik aangekondigd over deze studiebijbel iets te zullen schrijven na de verschijning ervan. Inmiddels is deze dus gepubliceerd. Wie dit omvangrijke werk van 2448 bladzijden op zich laat inwerken, zal echter begrijpen dat één artikel niet toereikend is voor een grondige en evenwichtige bespreking. We doen het daarom in tweeën.

HSV-Studiebijbel en ESV Study Bible

Laat ik beginnen met een paar vragen. In het woord vooraf is het volgende te lezen: 'Deze studiebijbel maakt gebruik van teksten uit een Amerikaanse bijbel: de ESV Study Bible. ESV staat voor "English Standard Version". Dat is een Bijbelvertaling uit 2001, een herziening van de King James Version (KJV)'.

Wie dit leest ziet een parallel: zoals de HSV een herziening is van de Statenvertaling, zo is de ESV dat van de King James Version. De stichting HSV heeft de kanttekeningen en artikelen uit deze Amerikaanse Bijbel tot uitgangspunt genomen. Deze zijn vertaald en bewerkt voor de Nederlandse context. De keuze voor de ESV Studiebijbel lijkt logisch. Wie echter de ESV-website bezoekt, leest daar dat de ESV een bewerking is van de Revised Standard Version van 1971. Het woord vooraf in de ESV bevestigt dit. Het gaat bij de ESV dus niet om een herziening

van de KJV, maar van de RSV. Is dit de mensen achter de HSV-Studiebijbel wellicht ontgaan? In ieder geval staat de ESV verder van de King James Bijbel af dan nu gesuggereerd wordt. Dat geldt trouwens niet alleen de vertaling, maar ook de handschriften die gebruikt zijn. De RSV en de ESV hebben afscheid genomen van de "textus receptus", de Bijbeltekst die eeuwenlang ten grondslag lag aan alle protestantse Bijbelvertalingen.

Reformation Study Bible

Mijn tweede vraag heeft te maken met de keuze die gemaakt is voor de kanttekeningen bij de ESV-bijbeltekst. Als er dan werkelijk redenen zijn om uit te gaan van de ESV, waarom maakt de HSV dan geen gebruik van een ESV-tekst met reformatorisch getoonzette kanttekeningen?

Wie enigszins thuis is in de Engelstalige wereld, weet dat er sinds 2005 zo'n studiebijbel is. Het is een publicatie waaraan gewerkt is door mensen van het Westminster Theological Seminary, het Reformed Theological Seminary, de Reformed Presbyterian Church, etc. Deze Bijbel (verschenen onder redactie van Dr. R.C. Sproul) staat bekend als The Reformation Study Bible. Terwijl de ESV Study Bible uit de hoek van de evangelicals komt, draagt deze Bijbel een onmiskenbaar calvinistisch stempel. Dat laatste blijkt onder andere uit de ingekaderde artikelen over het genadeverbond, de kinderdoop, de drie functies van de wet, de totale verdorvenheid van de mens, de zogenaamde vrije wil, Gods soevereiniteit, verkiezing en verwerping, wedergeboorte, de krachtdadige roeping, enz.

Uitvoerig

De HSV-Studiebijbel is een impo- nend werk. Dat valt direct al op als je let op de verklarende aantekeningen. De voetnoten bij de Bijbeltekst zijn zo talrijk en uitvoerig dat ze regelmatig het grootste gedeelte van de pagina beslaan. Ook in de Statenvertaling komt dit wel voor (zie de kanttekeningen op het Hooglied en het boek Openbaring), maar over het algemeen zijn de Statenvertalers in hun

uitleg soberder te werk gegaan. Overigens is het niet duidelijk waarom sommige kanttekeningen in de HSV-Bijbel een groene schutkleur hebben en andere niet.

Het uitvoerige van deze Bijbel valt ook op bij de inleidingen die voorafgaan aan de afzonderlijke Bijbelboeken, aan de vijf boeken van Mozes, aan de Evangelieën, enz. Het doet daarbij wel- dadig aan dat men een behoudend standpunt inneemt inzake auteur- schap en datering van de verschil- lende Bijbelboeken.

Het uitvoerige van de HSV-Studiebij- bel springt nog het meest in het oog bij de artikelen waarmee deze Bijbel begint (o.a. over de heilsgeschiedenis en de theologie van het Oude Testa- ment), op de artikelen tussen de twee testameten, maar vooral ook op de artikelen aan het eind van deze Bij- beluitgave (bijna 200 pagina's tekst, gedrukt in twee kolommen!). Zij gaan over een keur aan onderwerpen: Gods heilsplan, de Bijbelse leer, Bijbelse ethiek, Bijbeluitleg, Bijbellezen, ca- non, handschriften, archeologie, oorspronkelijke talen, Bijbel en Christen- dom, wereldgodsdiensten, religieuze sekten, de Bijbel vandaag (inclusief mediagebruik), enz. Deze artikelen zijn erg leerzaam en schenken meer dan eens klare wijn. Te denken valt aan het artikel over homoseksualiteit. Wat daarover in alle teerheid en hel- derheid geschreven wordt, is zonder meer schriftuurlijk.

Kwetsbaar

Het uitvoerige van deze artikelen en het grote aantal onderwerpen dat aan bod komt, kan ook een schaduwzijde hebben. Allereerst is het de vraag of dit alles thuishoort in een Bijbeluitga- ve. Naar mijn weten is er in ons taal- gebied nooit eerder een studiebijbel op de markt gebracht waarin zoveel informatie staat, informatie die bo- vendien vaak een hoog theologisch gehalte en een behoorlijke moeilij- kheidsgraad heeft. Zou het niet beter zijn geweest zulke informatie in een bijgaand boekje ter beschikking te stellen? Het HSV-bestuur heeft er- voor gekozen het op deze wijze te doen. Het had geen kwaad gekund als daarvan verantwoording was afge- legd. Persoonlijk heb ik me, al lezend, meermalen afgevraagd: moet dit er nu echt allemaal in?

Daar komt nog iets bij. Door zo gede- tailleerd te schrijven, maken de au- teurs zich ook kwetsbaar. Het gedeel- te over de Bijbelse ethiek (een kleine catechismus aan de hand van de Tien

Geboden) is daar een voorbeeld van. Het is mooi dat de actualiteit aan de orde komt en dat verschillende zaken concreet benoemd worden. Tegelijk dringt dan de vraag zich op: Wat zeg je wel en wat zeg je niet?

Zelfmoord en anticonceptie

Zo wordt in de HSV-Studiebijbel zelfmoord enerzijds een grote zonde genoemd, maar anderzijds wordt opgemerkt: 'De Bijbel leert echter nergens dat zelfmoord een uitzonderlijke zonde is die verhoedt dat iemand die door het geloof in Christus geleefd heeft, gered zou zijn' (pag. 2315). Dat is nogal een uitspraak! Uit

de praktijk weet ik dat zulke woorden net het duwtje over de rand kunnen zijn waarvan mensen met suïcidale neigingen nog worden teruggehouden als ze beseffen dat zelfmoord hen van de ene ellende in een nog grotere ellende zal storten. Bovendien is het maar de vraag of je het zo mag zeggen. In 2 Korinthe 7 staat: 'De droefheid der wereld werkt de dood'. Zelfs de moderne ethicus dr. G.Th. Rothuizen gaf toe (in zijn boek "Afspraak met de dood") dat deze tekst niet veel ruimte laat voor zelfdoding.

Een ander voorbeeld is wat op pagina 2312 van de HSV-Studiebijbel geschreven wordt over bepaalde

vormen van anticonceptie. Ik citeer: 'Er zijn ook christenen die geen problemen hebben met een eventuele verhindering van de innesteling van een embryo (te zien als een vroege abortus) door sommige anticonceptiepillen of spiraaltjes'. Jammer dat de schrijver op dit punt zijn eigen mening niet geeft! Op de volgende pagina spreekt hij zich wél uit tegen het creëren van embryo's voor wetenschappelijk onderzoek. Had hij dat hier niet evenzeer moeten doen?

(wordt vervolgd)

Krabbendijke, ds. C. Sonneveld

Dankdag en Thanksgiving Day

Het is een goed gebruik dat elk jaar aan het begin van het seizoen een 'biddag voor gewas en arbeid' wordt gehouden en aan het eind van het seizoen een 'dankdag voor gewas en arbeid'. In Nederland stamt het gebruik van biddagen en dankdagen uit de tijd van de Middeleeuwen. De Synode van Dordrecht bepaalde reeds in 1578 dat er tijdens oorlogen en andere rampen massaal gebeden en gedankt moest worden. Landelijke of provinciale overheden konden deze dagen uitschrijven. Toen de industrialisatie toenam, kregen deze dagen het karakter van biddag en dankdag 'voor gewas en arbeid'. In heel Nederland wordt de dankdag gehouden op de eerste woensdag in november. De oogst is dan inmiddels – nage-noeg - geheel ingezameld.

Met uitzondering van Zeeland. Daar wordt de dankdag gehouden op de laatste woensdag van november; en van Urk, want daar wordt de dankdag gehouden op Oudejaarsdag.

In Noord Amerika ligt dat echter anders. In september 1620 waren 102 'Pilgrims' met het schip de Mayflower uit Plymouth in Engeland vertrokken om in de "Nieuwe Wereld" in vrijheid hun geloof te kunnen uitoefenen. Vanwege de strenge winter duurde het echter tot maart 1621 voordat ze van boord konden. Slechts de helft van de Pilgrims had het overleefd. Eenmaal aan land leerden de Indianen hen het land bewerken. Na de eerste succesvolle oogst hebben de Pilgrims - samen met deze Wampanoag-Indianen - in het najaar van 1621 een drie dagen durende Thanksgiving gehouden. Vanaf dat ogenblik werd Thanksgiving elk jaar ge-

vierd. President Abraham Lincoln heeft er zelfs in 1863 een nationale feestdag van gemaakt.

In Amerika wordt dankdag nu gehouden op de laatste donderdag van november terwijl dat in Canada de tweede maandag van oktober is. De oogst is dan nog in volle gang.

Helaas is in Noord-Amerika de Thanksgiving Day voor velen verworpen tot een familiedag. Grote afstanden worden afgelegd om een 'lang weekend' als familie samen te kunnen zijn. Traditioneel eet men dan Turkey (kalkoen). Zo hebben de dankdagen in Nederland en Noord-Amerika een geheel andere achtergrond en invulling. Te midden van de verworping is het echter een voorrecht dat de kerken nog samenkomen om de Gever van alle gaven te erkennen voor wat Hij in het achterliggende seizoen geschonken heeft. Immers, heeft het ons aan iets ontbroken? Nee, de Heere betoonde ook in het afgelopen seizoen de Getrouwe te zijn ondanks onze ontrouw en afmakingen. Hij maakte Zijn eigen Woord waar: 'Voortaan al de dagen der aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht niet ophouden'. Hij heeft nog niet gedaan naar onze zonden en afmakingen.

Er is echter meer. Hoewel het belijden van deze dingen in onze dagen al groot is, is het niet genoeg. Het gaat om het beleven daarvan. Dan wordt dankdag een persoonlijke zaak. Als de Heere onder al die weldaden gaat verbreken leren we met Jakob belijden: 'Ik ben geringer dan al deze weldadigheden en deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt'.



Door ontdekkend licht wordt geleerd dat we de minste van de weldaden onwaardig zijn geworden. Dan kunnen we ook niet meer eindigen in de weldaden, of in onszelf zoals de farizeeër deed. Maar dan wordt dankdag gehouden gelijk de tollenaar met een verbroken hart en verslagen geest: 'O God, wees mij zondaar genadig'. In alle onwaardigheid en helwaardigheid aan onze kant wordt de Heere het dan zo waardig om erkend te worden voor Zijn trouwe zorg. En daarin is een ware dankdag gelijk overal ter wereld, ook in Nederland en Noord-Amerika.

Dat te missen is alles te missen. Dat dankdag dan biddag mag worden voor Gods aangezicht. Voor de Kerk is dankdag op aarde slechts een flauwe afschaduwing van de eeuwige dankdag die eens zal aanbreken. Dan mag voor eeuwig worden uitgewonderd met de Kerk van alle tijden en plaatsen: 'Wat zal ik de HEERE vergelden voor al Zijn weldaden, aan mij bewezen?'

Daar vangt de eeuwige dankdag aan om nooit meer te eindigen. Want daar gaat de kerk nooit meer uit! Van harte wensen we elkaar zo'n dankdag 'voor gewas en arbeid' toe.

Norwich, ds. E. Hakvoort

Dankdag na de oorlog

Nadat op 5 mei 1945 ons land bevrijd werd van de Duitse overheersing, werd op verzoek van de regering in vele kerken een dankstond gehouden. En in november 1945 werd de jaarlijkse dankdag gehouden. Er was toen - na de bange oorlogsjaren - wel in het bijzonder reden om de Heere te erkennen voor Zijn weldadigheden.

Maar niet overal kon dankdag gehouden worden. Een groot deel van Walcheren stond onder water. In de meeste dorpen konden geen diensten gehouden worden. Velen waren geëvacueerd. En wat zag het er nog zorgelijk uit op de biddag in 1946. Maar in november van datzelfde jaar was er overvloedige stof tot dankzegging.

De geallieerden waren na de invasie in Normandië steeds verder opgerukt. Antwerpen en ook Zeeuws-Vlaanderen werden bevrijd. Maar op het eiland Walcheren hadden de Duitsers grote bunkerstellingen gebouwd met vèrdragend geschut. De geallieerden besloten de Duitse positie te verzwakken door het eiland voor het overgrote deel onder water te zetten.

Een viertal bombardementen zorgde ervoor dat in de dijken grote gaten geslagen werden. Door deze gaten, die steeds dieper en groter werden, stroomde het water nu in en uit. Walcheren werd één grote binnenzee, met hier en daar droge plaatsen, zoals in de duinen bij Domburg, de binnenstad van Vlissingen, het centrum van Middelburg en de omgeving van Arne-muiden. De inwoners van de dorpen op Walcheren - het waren er zo'n dertigduizend - moesten evacueren. Velen gingen naar Middelburg.

Op 8 november 1944 werd het Duitse leger op Walcheren verslagen. In diezelfde maand ondernam men al pogingen om de dijken te dichten, maar dat viel niet mee. Zo was door de werking van het tij de geul bij de bres van Westkapelle wel zes kilometer lang geworden. Sommigen betwijfelden of het wel ooit zou lukken de dijken te dichten.

In het najaar van 1945 waren de meeste gaten gedicht, maar het laatste gat werd pas in februari 1946 gedicht. Maar nu was het de vraag of er op grond die zo lang met zout doortrokken was geweest nog ooit iets zou groeien.

In het najaar van 1946 schreef Cornelia



de Visser-de Visser (1873-1951) uit Sint-Laurens, gelegen dicht bij Middelburg, een brief aan ds. J. Fraanje. De brief is te vinden in: "Leven en werk van ds. J. Fraanje" (A. Bel en W.B. Kranendonk, uitg. Den Hertog, Houten, 2000). Uit het leven van Cornelia de Visser worden in dat boek ook bijzonderheden vermeld.

'Geliefde leraar,

(...) Nu had ik o zo graag gewild dat u de grote daden Gods eens had mogen aanschouwen die de Heere bij ons gedaan heeft om Hem daarvoor in mijn huis te erkennen met een dankgebedje. Ik kom tot op dit ogenblik nog alles tekort om de Heere te danken voor al Zijn weldaden die Hij aan ons bewezen heeft. Kunt u geloven, dominee, dat op die plaats waar u met uw boot overvoer en die in oktober nog onder water stond, wij van die plaats in april spinazie hebben gegeten en in mei salade en radijs? Ik heb nog nooit zulke lekkere spinazie gegeten. Wij hebben een gehele zomer overvloed van groenten gehad. O zulke lekkere aardappelen, vroege en late; nu nog kool, veldsla en andijvie. Mijn schoonzoon heeft in februari vijf morellenboompjes geplant. Mijn dochter heeft de vruchten ervan in augustus geweekt en de landerijen hebben overvloedig gedragen. Alleen de weilanden niet. (...)

Nu zijn wij van het water verlost, maar al het water kon de schuld niet afwassen. O, de schuld is niet weg. Het oordeel is omgewend, maar niet afgewend. De Heere houdt de werking van Zijn lieve Geest in en wij zijn verhard onder de oordelen. De zonden en ongerechtigheden nemen dag aan dag toe en dat in een tijd als wij nu beleven. Eer het water nog niet weg was en het scheen dat het onmogelijk was dat de dijken konden gedicht worden, dacht ik: zou er dan voor de Heere iets onmogelijk zijn? Neen, dat kon ik niet geloven, maar vanwege de zonde en goddeloosheid van de inwoners zou het geen wonder geweest zijn als ons eiland geheel verwoest zou zijn.

Op een middag las mijn man een hoofdstuk uit Ezechiël. Daaruit las hij: 'Doch Ik verschoonde u om Mijns heiligen Naams wille'. Die woorden zonken zo diep in mijn ziel dat ik zei: 'Man, de dijken worden gedicht hoor. De mensen achten het wel onmogelijk en ik moet belijden dat het rechtvaardig is dat de Heere ons land drijvende houdt, maar de Heere zal ons verschonen om Zijns heiligen Naams wil'.

Veertien dagen later waren de dijken dicht en het water is langzamerhand verdwenen en elk droog plaatsje getuigde tegen mij van de verschonende hand Gods over ons. Ik zei: 'Heere, nu is het water wel weg, maar de schuld is niet weg. Hoe raken wij nog met God verzoend?' Er werd mij gezegd: door diezelfde Naam. Toen mocht ik nog eens zien dat de Heere ook onze zonden nog wilde vergeven om Zijns heiligen Naams wille. Dat is de enige weg. Ik mocht maar bidden: 'Bekeert Gij ons, dan zullen wij bekeerd zijn'. O, mocht ons eens genade geschonken worden om vergeving te smeken van onze grote schuld en toevlucht te nemen tot dat zoenbloed van Christus en te smeken om Zijn lieve Geest en om bekering. O, wat wordt het werk des Geestes toch gemist. Och Heere, doe het gemis nog eens ondraaglijk worden. Wat is het zelden dat je een mens ontmoet die nog dicht bij de Heere leeft, die nog eens vernederd en verootmoedigd is en spreekt over zelfonderzoek en worstelingen met de Heere. Dat zijn toch de kenmerken van het werk des Heiligen Geestes, nietwaar? Wat is er weinig wasdom in de genade. O, als de Geest wijkt, dan hebben de verdorvenheden de overhand. Laat ons toch vooral veel bidden om die Geest, dat Hij niet verder wijke van Zijn erfdeel. De Heere heeft zulke grote dingen gedaan. In de natuur mocht Hij ons nog eens gedenken en vervullen met geestelijke zegeningen in Christus. Dat is de wens en bede van uw onwaardige vriendin,
C. de Visser-de Visser'.

De les van Kobani dichtbij

Laat ik maar gelijk met de deur in huis vallen. Wie zijn oor te luisteren legt, komt erachter dat de luisteraar in de gemeente het niet gemakkelijk heeft. Zij moeten het doen met preken die of te scherp, te afsnijdend of te ontdekkend zijn. En overal waar 'te' voor staat is niet goed, behalve bij te-vreden. Voor anderen is de boodschap te ruim, te nodigend of gaat het allemaal te gemakkelijk. Om over te moeilijk maar niet te beginnen.

Het komt mij voor dat veel luisteren naar preken vandaag de dag niet veel verder komt dan 'er wat van vinden'. Terwijl de preek volgens de definitie van gerenommeerde theologen toch meer is dan een betoog of redevoering waar een ieder te kust en te keur op mag afvuren. In de politiek is dat de kunst, maar in de kerk zou je toch anders verwachten. Want als de vrucht op de prediking niet meer is dan 'er iets van vinden', blijft alles ondertussen wel zoals het is. Wezenlijke vrucht blijft dan uit. Het bijbelse samenvoegsel van hoorder én dader blijkt de mens nogal gemakkelijk te kunnen scheiden.

Wie het wereldnieuws enigszins volgt, kan lezen dat de hele wereld wel 'iets vindt' van wat er in Kobani, de belegerde stad in Syrië, gebeurt en dreigt. Het is ook verschrikkelijk en weerzinwekkend als je erover nadenkt. Misschien is Kobani, als u dit leest, met al ons 'vinden' inmiddels gevallen in handen van ISIS.

Gelukkig zijn er met al ons 'vinden' nog enkele landen die ook daadwerkelijk iets doen. En - hoe durven ze! - nog wel zónder mandaat van de Verenigde Naties proberen zij te redden wat er te redden valt. Met gevaar voor eigen leven én de mening van vele goede stuurlieders die toezien van de wal en er wat van vinden.

Het is hier de plaats niet om de complexiteit van wat er in Kobani gebeurt of niet gebeurt aan de orde te stellen. Wél viel - kruipend in de huid van de hoorders - onlangs het licht op Spreuken 24:10-11. Het liet zien dat het nieuws van en uit Kobani veel over-

eenkomsten vertoont met het beeld van de luisteraar in de kerkelijke gemeente. 'Vertoont gij u slap ten dage der benauwdheid, uw kracht is nauw. Red degenen, die ter dood gegrepen zijn; want zij wankelen ter doding, zo gij u onthoudt'.

Het is namelijk maar hoe je de gemeente(n) ziet... Velen zijn de stad reeds ontvlucht. Velen, ook in de gemeente, denken het gevaar te kunnen ontwijken. Anderen verschuilen zich in diverse loopgraven. Ondertussen vindt een ieder wel 'iets' van de preek. Maar als wij ons onthouden om de ter dood gegrepenen te redden, zal de Heere dát niet bezoeken? Zie het vervolg van genoemde tekst: 'Zal Hij, Die de harten weegt, dat niet merken? ... Want Hij zal den mens vergelden naar zijn werk'.

Net doen of er niets aan de hand is, is geen optie. Niets doen ook niet. Dus maar weer aan de slag op de preekstoel, en mét hemels mandaat nog wel.

'En wee mij, indien ik het evangelie niet verkondig!' Zielen die ter dood



De stad Kobani.

gegrepen zijn en wankelen ter doding zijn aan onze zorgen toevertrouwd. Een opgelegde nood dus in (s)preken, maar hopelijk ook in luisteren.

De les uit het beleg van Kobani. Niet wat de volkerenbond of de gemeente ervan *vindt*, maar wat er *gebeurt* in deze nood der tijden is van belang. En God zij de dochter van Sion, overgebleven als een hutje in den wijngaard, als een nachthutje in den komkommerhof, als een belegerde stad, om Christus' wil, genadig.

Dordrecht,

ds. H. Hofman

Gods wijs beleid

Wie laat het hart zijn eerste slagen slaan,
om 't bloed te stuwen door de donk're gangen?
Hoe kan het oor de klankenstroom verstaan
van vedels en van zoete vogelzangen?

Wie doet de winden over d' aarde gaan
en laat de wolken in de luchten hangen?
Wie zet de koers uit van de zonnebaan,
dat dag en nacht elkander steeds vervangen?

De Eeuwiglevende, Die 't leven voedt,
bestuurt Zijn maaksel naar Zijn welbehagen.
Hij is de Bron en wat Hij schenkt is goed.

De boze zal het machtig werk belagen,
maar eenmaal valt de vijand God te voet,
wanneer de eeuw'ge morgenstond zal dagen.

Marinus Nijssen

Wat doen de moderne media met ons brein?

In het vorige artikel stonden we stil bij enkele belangrijke aandachtspunten voor media-opvoeding. In dit artikel gaan we meer in op wat de media met ons brein doen en wat dat betekent voor ons gebruik ervan.

In 2012 verscheen er een rapport met de titel “De zwarte kant van de sociale media”. Het was niet afkomstig van een behoudend kerkgenootschap, maar van een instituut dat zich richt op allerlei vernieuwende toepassingen van nieuwe technieken. Van onverdachte zijde dus. In de ondertiteling van het rapport namen de schrijvers het woord ‘alarmbellen’ op. De schrijvers van het rapport erkennen dat de sociale media positieve kanten kunnen hebben. ‘Wat kunnen we daar niet allemaal voor moois mee doen? Klopt als een bus, maar vergeet vooral de zwarte kanten niet, die er hand in hand meegaan en vaak de overhand hebben’.

Een jaar later verscheen het boek “Socialbesitas, sociale media van vertier tot verslaving”. Een ondertitel die ook te denken geeft.

Een ander boek dat in 2013 de aandacht kreeg in de landelijke pers was “Focus! Over sociale media als de grote afleider”. Op de kaft van “Focus!” heeft de auteur een wolkje laten afdrukken: ‘Leer pubers zich te concentreren’. Beide boeken bevestigen het eerder genoemde rapport. Wat zijn dan de zwarte kanten van de sociale media? Laten we die eerlijk onder ogen blijven zien.

Sociale media maken ons dom

Een Amerikaanse geleerde wilde een boek schrijven over de gevolgen van het gebruik van internet. Toen hij begon met schrijven lukte het hem alleen om korte stukken tekst op papier te zetten. Hij was namelijk gewend om korte teksten voor internetgebruikers te schrijven. Hij verhuisde naar een ander deel van de Verenigde Staten en begon minder gebruik te maken van de moderne media. Gedurende een langere periode voelde hij echter de behoefte aan zijn dagelijks portie internet. Alsof hij verslaafd was. Na een

aantal maanden kon hij weer langere stukken tekst schrijven en kon hij zich beter concentreren op belangrijke onderwerpen. Geleidelijk aan ontstond zijn nieuwe boek, dat uiteindelijk 300 bladzijden zou bevatten. ‘Ik kon weer vrij ademen’, zo beschreef hij zijn nieuwe manier van leven. De man gaf zijn boek de titel “Het ondiepe” mee. Ons denken wordt oppervlakkiger door het gebruik van internet, zo is zijn stelling. Omdat we steeds weer afgeleid worden door nieuwe berichten kunnen we ons niet meer langere tijd achter elkaar concentreren op één onderwerp. Dat is gevaarlijk voor ons en onze kinderen, die dus steeds minder ingesteld zijn om naar preken van een uur of soms iets langer te luisteren.

Sociale media maken ons asociaal

Wie op het station staat te wachten, ziet veel mensen gebogen staan over hun smartphone of tablet. Hetzelfde kan gebeuren tijdens verjaardagen of een bezoek aan de winkel. Jongeren en ouderen halen met korte tussenpozen hun smartphone tevoorschijn om te checken of er nog iets is waar ze op moeten reageren.

Onlangs liep een moeder door een winkelstraat. Ze keek voortdurend naar haar smartphone, die ze strak omklemd hield om berichten te typen. Haar kinderen duwden de kinderwagen. Omdat ze nog klein waren, botsen ze met de wagen tegen een reclamebord aan. Moeder had niets in de gaten. Een andere winkelende vrouw hielp de kinderen weer vooruit. De media maken dat we onze omgeving uit het oog verliezen.

Sociale media maken ons ziek

Veel jongeren hebben niet in de gaten hoeveel ballen ze in de lucht moeten houden. Het vraagt heel veel tijd om een breed scala van dingen bij te houden. Soms (of vaak?) tot midden in de nacht. Het leven met een smartphone maakt hen moe en overprikkeld. De vele informatieprikkels die ze opdoen, vragen om verwerkingstijd die ze eigenlijk niet krijgen.

Ook ouderen hebben moeite om in hun werk de verschillende media te

hanteren. Het gevoel van nooit klaar te zijn en opgejaagd te worden, maakt de mensen vatbaar voor stress. Langdurige stress leidt tot burn-out en depressie. Omdat de toename van het media-gebruik zo sluipenderwijs verloopt, hebben veel mensen niet door hoezeer ze onder druk staan door de hoeveelheid prikkels die ze dagelijks binnenkrijgen.

Sociale media beroven ons van veel waardevols

Waardevolle dingen groeien langzaam. Een mening vormen is zoiets waardevols. Omdat we tegenwoordig onze antwoorden snel op internet zoeken, kan het zomaar gebeuren dat we geen diepere verbanden meer zien en onze mening vormen zonder langer over iets na te denken. We krijgen als het ware andere paadjes in onze hersenen. Het snel zoeken en lezen van informatie op internet slijt in tot een gewoonte, die onze hersenen vormt. De Bijbel spreekt echter over het inscherpen en bemediteren van het Bijbelwoord. Is daar nog tijd voor en hoe vaak doen we dat nog? Het gebruik van de media zorgt voor een sterke ontleding. We krijgen veel informatie binnen en om die te verwerken gaan we vluchtig en oppervlakkig lezen. Wie verdiept zich nog in een goed boek?

Wat nu?

Start het gesprek over de sociale media met uw kinderen, als u daar nog niet aan begonnen bent of als u het opgegeven hebt. Als ouders volgen we vaak, maar neem initiatief en leg eenvoudig de Bijbel naast het gebruik van de media in het gezin. Wat zeggen de Tien Geboden, ja wat zegt de Heere over mijn leven en mijn media-gebruik?

God heeft Zijn geboden niet gegeven om mensen te plagen. Zijn geboden zijn heilzaam voor mens en maatschappij. Het is tot onze schade als we Zijn wet negeren en de media ons leven laten regeren. Ieder gebod kan betrokken worden op ons mediagebruik. Matthew Henry zegt dat de Heere er ‘bewust’ voor gezorgd heeft dat het houden van Gods inzettingen veel tijd in beslag neemt. Op deze manier zouden de Israëlieten veel tijd doorbrengen in Zijn dienst en minder tijd besteden aan zondige en wereldse dingen. Zijn de problemen met de moderne media misschien zo groot, omdat we steeds minder tijd besteden aan de dienst van de Heere?

Werkgroep Gezin

Dankdag van een naamloze

We worden weer opgewekt om dankdag te houden. Wat kan dat een worsteling geven; het behoort immers een zaak van ons hart te zijn. Welk een liefdevolle vermaning staat er in Éfeze 5 vers 20: 'Dankende alle tijd over alle dingen God en de Vader in de naam van onze Heere Jezus Christus.' Dankende voor álle dingen... Zou dat kunnen? Dankdag in deze noodlijdende wereld, vol van moorden, rampen, besmettelijke ziekten en oorlogen. Een oude leraar zei eens heel doeltreffend: 'een oorlog moet soms medewerken opdat één mens tot God bekeerd wordt'. Toch Hem erkennen als de oorsprong van alles goeds. Zelfs wanneer Hij de beker van tegenspoed voor ons vult... Dat leert mijn hart mij van nature nooit. Enkel als de Heere leert dat de hele aarde om mijnentwil vervloekt is! Dan komt er een zoet buigen onder alle

wegen en houden we zoveel weldaden over. Als we zien hoevelen er de hongerdood sterven en wij nog dagelijks brood ontvangen, wordt het waar: 'iederere snee die u eet, is als met een genadige Hand voor u gesneden'. Doch boven alles de grootste weldaad: elke rustdag de verkondiging van Zijn dierbaar Woord. Nog in alle rust, terwijl zovelen in andere landen dit met de dood moeten bekopen! Hij laat het prediken aan ons als mensen, van wie Hij moest zeggen: 'Toen berouwde het de Heere dat Hij de mens op aarde gemaakt had en het smartte Hem aan Zijn hart' (Gen 6:6). We zijn nog niet verdelgd, doch Hij roept ons nog door Zijn Woord. Daarom: er is alle reden om dankdag te houden!

Ik las eens een uitnemend goede raad: 'Laat Gods Woord bij het horen als een bijtenkorf in je ziel zakken, opdat de bijtjes van overdenking en meditatie naar de korf vliegen om de honing te

halen'. Lieve jonge mensen: geproefd van deze honing; dan ben je bedorven voor de wereld! Door de kracht van deze honing van het Woord kan het beest van de verleiding - alleen - overwonnen worden. De tijden zijn heel ernstig, maar de Ruiter op het witte paard gaat nog door. Smeek maar of het Woord wortel mag schieten, opdat jullie mogen uitspruiten als wilgen aan de waterbeken. Dan komt er een bid-dag vanuit je hart en klinken er danktonen in de hemel!

Hij schenke u en mij als ware armen van geest de bemoediging van de grote, dankende Hogepriester om dankdag te mogen houden. Ja, dat ook onze dankdag-gaven mogen zijn met een toegewijd hart, opdat waar worde: Hij will' uw offerspijs gedenken, de hemelvlam verteer. Wat g' op het brandaltaar zult schenken, tot 's Allerhoogsten eer!

Dankdag in de pastorie

De profeet Nahum roept op om dankdag te houden. 'Vier uw vierdagen o Juda! Betaal uw geloften' (Nahum 1:15). Het volk van Juda had er alle redenen toe om dat te doen. Nu konden ze vrij hun heilige godsdienst uitoefenen voor God, om Hem te loven en te danken. Het volk van Juda had tijden gekend, dat zij niet in de gelegenheid waren om hun vierdagen te vieren. De vierdagen, die door God ingesteld waren om Hem te dienen, te eren en te vrezen. Wat hadden ze redenen om deze dagen te vieren.

Zulk een vierdag is dankdag. Dankdag had een plaats onder het volk van Israël. Zo heeft de dankdag ook een plaats onder ons gekregen. Een reden dat we er zuinig op zouden zijn. Laten we ons werk voor een dag laten rusten en ons in de weg van Gods inzettingen begeven.

Het gaat bij de dankdag om God. Hij behoort geëerd en geprezen te worden voor al de weldaden die ons geschonken zijn. Dat we onze weldaden zouden tellen, en dat tegenover zoveel zonden en schuld. Alles wat wij mogen hebben boven de dood is genade.

Wat hebben wij op de dankdag de in-dachtmakende genade nodig, zodat

we zien wat de HEERE ons gaf. Vier uw vierdagen! Waar? In Jeruzalem in de tempel! Hoe? Bij het altaar en door de bediening van Gods Geest. Er is geen dankdag zonder offer en zonder bloed. Daar wordt ons geleerd wat wij hebben verdiend en wat wij hebben gekregen. Wij mensen zien meer op hetgeen wij missen dan dat wij bezitten. Als een verbrokene van hart en een verbrijzelde van geest met opmerkzaamheid bezet te worden. Buiten het altaar, zonder Christus is er geen dankdag. Buiten zijn bediening gevoelen we geen dankbaar hart. Om ons zo te vernederen onder God, dan worden de weldaden wonderbaar. Dat we dan een lust zouden verkrijgen om de HEERE te eren voor al onze gaven. Dan wordt het hart vervuld met ootmoed en de hand met gaven, om de HEERE toe te brengen van wat Hij ons gaf.

Hoe kunnen we onze vierdagen vieren? Wanneer wij niet anders dan tegenslagen hadden en wanneer alles tegen is. Hoe we onze geliefden grafwaarts hebben moeten dragen. Bij het altaar. Daar waar de schuld tot schuld wordt. Bij het altaar wordt het verlies niet minder maar anders.

Breng dan de HEERE maar alles wat u over hebt. Het beste van het offerdier is voor de HEERE. Het vuur wordt ontsto-

ken en het hart verwarmd. Het is door de liefde van de HEERE dat de ziel gaat buigen onder de HEERE, en dat om de verdiensten van Christus, Die Zichzelf gaf als het volmaakte Dankoffer. Hij gaf alles, Hij gaf Zichzelf opdat er een ondankbaar volk dankdag kan houden. Opdat Gods eer zal klimmen uit het stof.

Dankdag is een gave Gods, om te doen wat we moeten doen, hopende dat de HEERE geeft wat we nog niet hebben kunnen maken. Dat onbekeerden eens dankdag mogen gaan houden, zodat er ingeleefd kan worden dat de goe-dertierenheden des Heeren ons nog niet hebben vernield. Dat dan die goe-dertierenheden des Heeren ons zouden mogen brengen bij het altaar en dat Gods Kind dankdag mag houden, met beschaamdheid des harten zoals Ezra dat sprak: 'En ik zeide: Mijn God, ik ben beschaamd en schaamrood, om mijn aangezicht tot U op te heffen, mijn God; want onze ongerechtigheden zijn vermenigvuldigd tot boven ons hoofd, en onze schuld is groot geworden tot aan den hemel' (Ezra 9:6).

Voorwaar, dat is een gezegende dankdag. Dankdag houden, hoe? Bij het altaar!

Kootwijkerbroek,

ds. G. Beens

Dankdag in de zorg

Dankdag houden, te midden van bezuinigingen, reorganisatie, ontslag van medewerkers, inkrimpen van het aantal plaatsen in woonvormen en tehuizen. Overbelaste mantelzorgers, vrijwilligers die vol enthousiasme de zorgvraag vermoeien, mensen met een hulpvraag die niet gesteld wordt omdat die zorg niet gefinancierd kan worden. Medewerkers die door de werkdruk geen tijd meer hebben voor een rustig gesprek met hun cliënten/bewoners. Managers die beslissingen moeten nemen over bezuinigingen en het inkrimpen van aantal plaatsen, terwijl ze zien dat de nood groot is, de werkdruk hoog en de zorgvragers de zorg echt nodig heeft. Onduidelijkheid met betrekking tot de financiering in 2015, onzekerheid over de uren zorg die gegeven kunnen worden in 2015.

Dankdag houden... Wat een voorrecht dat er zorg gegeven wordt vanuit een christelijke levensvisie die aansluit bij de leer van onze gemeenten. Wat een voorrecht dat er ouderen, mensen met een

verstandelijke beperking en mensen met psychische kwetsbaarheid mogen wonen in een huis waar ze zich echt thuis voelen. Waar de Bijbel open gaat, waar psalmen gezongen worden, waar zondags samen met de begeleiding naar de kerk gegaan wordt, waar de preek beluisterd wordt via de kerkteléfonoon.

Wat een voorrecht, huizen en woonvormen te hebben waar gehoord wordt wat de Heere betekent in het leven, waar gesproken wordt over de weg die de Heere houdt met Zijn kinderen. Waar de Heere soms zo duidelijk laat zien dat Hij ook de eenvoudige, kwetsbare mensen kent, die eenzaam hun weg moeten gaan.

Wat een voorrecht dat er christelijke zorg is, een christelijke zorg die meer is dan alleen de Bijbel openen en een psalm zingen op zijn tijd. Zorg verlenen vanuit de normen en waarden van Gods Woord, een behandelaar die weet waar het over gaat bij een depressie die ook het geloofsleven beïnvloedt.

Wat een voorrecht dat de zorgvragers, de bewoners, de medewerkers en ook de managers in de kerkelijke gemeenten hun plaats hebben, een kerkelijke



gemeente meebidde en meezorgt in deze chaotische en zorgelijke periode.

Wat een voorrecht dat er vanuit de kerkelijke gemeente hulpdiensten en vrijwilligers zijn die ingezet worden waar dit nodig is, dat er mantelzorgers zijn die onbetaald verlov nemen om de juiste zorg te kunnen geven.

Identiteitsgebonden instellingen en organisaties, verbonden met onze kerkelijke gemeenten, gefinancierd door de overheid, waar onze mensen verzorgd, begeleid en behandeld mogen worden, een bijzonder voorrecht dat dit er nog steeds is...

Dankdag in de zorg in 2014..., dankbaar dat er gebed is voor de zorg!

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Brakel:

ds. A. Verschuure te Scherpenzeel;
Te Goudswaard: ds. W. Silfhout
te Capelle aan den IJssel-Middelwatering;
Te Hoofddorp:

ds. D. de Wit te Barneveld-Centrum;

Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle:

ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;

Te Oud-Beijerland:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;

Te Sunnyside (VS): ds. C. Vogelaar

te Grand Rapids-Covell Avenue (VS).

BEDANKT

Voor Barneveld-Zuid:

ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Voor Katwijk: ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Rotterdam-Alexanderpolder:

ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;

Voor Sheboygan (VS):

ds. F. Mulder te Rhenen.

BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT/DS. H.A. VAN ZETTEN IN BENTHUIZEN

Bevestigingsdienst

Woensdag 3 september 2014 werd de gemeente van Benthuizen wederom verblijd. Een dienaar des Goddelijken Woords mocht worden bevestigd. De bevestigingsdienst van kandidaat H.A. van Zetten werd geleid door zijn mentor ds. G.J. van Aalst. De tekst voor deze dienst werd genomen uit Handelingen 20:28: "Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opziensers gesteld heeft, om de gemeente Gods te weiden, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed." Het thema was: *Waken en weiden*. Achter-

eenvolgens werd stilgestaan bij:

1. Waken over uzelf;
2. Waken over de kudde;
3. Weiden van de gemeente.

1. Waken over uzelf

Omringd door vertegenwoordigers en ouderlingen van Éfeze is Paulus op het strand van Miléte. Straks zullen ze daar samen knielen, bidden, elkaar wenend om de hals vallen en afscheid nemen.

Paulus is daar om iets van zijn geestelijke, pastorale testament over te dragen aan de volgende generatie ambtsdragers. Hij is gebonden om de weg te gaan die hij móét gaan. Hij weet dat hij hen nooit meer zal zien. Hij draagt de volgende generatie ambtsdragers vanuit zijn hart twee zaken op, namelijk *waken* en *weiden*.

"Zo hebt dan acht op u zelve..." Het welzijn van de kerk in de toekomst hangt middellijkerwijs af van: "Hebt dan acht op uzelf." Dat zegt Paulus, die moet belijden: "Ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde." Hij ziet veel zorgen, maar de eerste zorg is het eigen ik. De grootste bedreiging voor het kerkelijk leven is de eerzucht als de moeder van alle ellende in de kerk. "Zo hebt dan acht op uzelf."

2. Waken over de kudde

"En op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft." De Heilige Geest stelt broeder Van Zetten vandaag tot opziener over Benthuizen. Ondanks onze ontrouw heeft de Heere gezorgd. Maar dat wil niet zeggen dat de gevaren geweken zijn. In vers 31 zegt de apostel: "Waakt." De Heilige Geest heeft hem bekendgemaakt dat er wolven van buitenaf zullen komen, die de kudde niet zullen sparen. "Maar", zo zegt de apostel in vers 30, "ze zullen ook uit ulieden voortkomen, sprekende verkeerde dingen, om de discipelen af te trekken achter zich." Daarom roept hij op om te waken.

De apostel mag zeggen dat hij de gemeente heeft "gediend". "Gedenkt, dat ik drie jaren lang nacht en dag niet opgehouden heb een iegelijk met tranen te vermanen." Hij heeft gediend in alle ootmoed. Hij is klein gemaakt en klein gehouden. Niet met de lippen, maar blijkend uit de daden.

Hij heeft zich nooit geschaamd over zijn tranen, maar heeft er ook geen misbruik van gemaakt. Hij heeft tranen geweend over de onwetendheid van degenen die ten dode wankelen. En dat te midden van veel verzoeken. Van wie? Van zijn broeders naar het vlees, de godsdienst. Paulus zegt met apostolisch gezag: "Ik ben vrij van uw bloed." Dat mag hij als geïnspireerde apostel (alleen) zeggen: "Want ik heb niet achtergehouden, dat ik u niet zou verkondigd hebben al de raad Gods."

3. Weiden van de gemeente

Het gaat hier over "de gemeente Gods". Christus heeft deze gemeente gekregen door Zijn eigen kostbaar bloed. Dat bloed is gestort voor de ganse verkoren Kerk, voor de gemeente die verkoren is ten eeuwiggen leven. Middellijkerwijs legt Christus Zijn kostbare gemeente in handen van mensenkinderen.

Paulus heeft hun "al de raad Gods" verkondigd. Hij heeft niets achtergehouden van de eeuwige verkiezing Gods. Bij zijn afscheid zegt hij: "En nu, broeders, ik beveel u Gode en het woord Zijner genade. Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden."

Aan de handoplegging namen deel: ds. G.J. van Aalst, ds. W. Harinck, ds. A. Moerkerken, ds. L. Blok, ds. J. Schipper, ds. C. Sonneveld en ouderling W. Rijkaart.

Intrededienst

's Avonds deed ds. H.A. van Zetten intrede. Vooraf verklaarde hij kort hoe de Heere hem de weg naar Benthuizen had gewezen vanuit Psalm 132:9 en 10 (be-

rijmd). De tekst voor de intrededienst was Psalm 132:13-16.

Thema: Sion, de woonplaats des HEEREN.

1. Gods welbehagen (vers 13-14)

Psalm 132 gaat over Gods knecht David. David had een brandende liefde tot God, tot Zijn dienst en Zijn huis. Hij had ook een indruk van de heiligheid van de dienst des HEEREN. Denk aan de geschiedenis van Uza die stierf bij het aanraken van de ark. Toen bleek: de HEERE is zo heilig dat niemand voor Hem bestaan kan. Dan is er verzoening nodig, er is bloed nodig! Dat had David grondig geleerd. Dit verklaart zijn ootmoed: 'Wij zullen ons nederbuigen voor de voetbank Zijner voeten.' (vs. 7b).

Hartelijke liefde deed David beloven dat hij niet zou rusten voordat de ark terug was na alle omzwervingen. De HEERE deed David ook een belofte: 'Indien uw zonen Mijn verbond zullen houden, en Mijn getuigenissen, die Ik hun leren zal, zo zullen ook hun zonen tot in eeuwigheid op uw troon zitten.' (vs. 12).

Beide eedzwingen zouden vervuld worden in Sion (Jeruzalem). Dat is de plaats waar de HEERE wil wonen. Waarom Sion? Dat is nu het vrije welbehagen Gods: 'Want Hij heeft Sion verkoren.' En: 'Hij heeft ze begeerd.' Er is geen enkele reden in Sion zelf, maar de enige oorzaak is Gods vrije welbehagen.

Evenmin als Sion heeft Benthuizen meer recht dan een andere gemeente op een eigen predikant. Het is alleen omdat het God behaagt. Onze Dordtse Leerregels belijden: 'God zendt goedertierenlijk verkondigers van deze zeer blijde boodschap tot wie Hij wil en wanneer Hij wil.' Is dat al een wonder voor u geworden?

2. Gods zegen (vers 15-16)

'Ik zal haar kost rijkelijk zegenen.' Zoals een bruidegom zijn bruid begeert, zo heeft de HEERE Sion begeerd. Hij wil Zijn bruidskerk rijkelijk zegenen, zowel met een tijdelijke als een geestelijke zegen. Van eeuwigheid heeft God Zijn Kerk verkoren. God de Vader heeft de Heere Jezus Christus verordineerd en Hij heeft Zichzelf vrijwillig gegeven. Hij wilde de prijs betalen in plaats van Zijn volk.

In Bethleem begon Zijn leven op de aarde, maar ook Zijn lijden. Hoe is Hij bespot, gehoond, bespuwd, verjaagd. Hij heeft de angsten der hel doorleefd: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Christus kwam om het welbehagen des Vaders te doen, Hij heeft Zijn werk volbracht zodat Hij kon uitroepen: 'Het is volbracht!' Nu heeft Hij ook recht op Zijn kinderen: 'Vader, Ik wil dat die bij Mij zijn die Gij Mij gegeven hebt.'

Wie zijn Zijn kinderen? Dat zijn Adamskinderen, mensen die het van zichzelf

nooit meer goed kunnen maken. Maar zulke ellendelingen wil God nu hebben. Hoe werkt Hij dat nieuwe leven bij Zijn kinderen? Dat kan onder de prediking, als er een pijl in hun hart wordt afgeschoten. Dan worden ze van dood levend. Dan worden zij 'nooddruftigen' (vs. 15m). Zij moeten omkomen en dat rechtvaardig. Daar gaan ze onder buigen. Maar dan zal God hen verzadigen. Als zij iets mogen proeven en smaken van die vergevende liefde in Christus Jezus zinken zij weg in het wonder en komt God aan Zijn eer.

Ds. Ledeboer heeft getuigd: 'Voor één kus van Jezus' mond geef ik al die zwarte grond.' Grote rijkdom op aarde kan ons niet redden voor de eeuwigheid. Dan komt het aan op die enig geldende gerechtigheid van de betalende Borg. Met minder kan het niet.

De HEERE heeft Zijn kinderen ook nu nog. Hij zal ze allemaal toebrengen. Met dat doel woont Hij in Sion. Dat werk gaat door totdat de laatste zal zijn toegebracht. Christus zal vrucht zien op Zijn Middelaarswerk. 'Want eeuwig bloeit de gloriekroon, op het hoofd van Davids grote Zoon.' Amen.

Na de preek volgde nog een dankwoord. Verder waren er toespraken van ds. W. Harinck (namens classis en Particuliere Synode Noord-West), ds. J.J. van Ekeveld (namens het curatorium), M.H. Schot (namens de studenten van de Theologische School), ds. Krijgsman (namens de plaatselijke kerken) en ouderling W. van 't Hof (namens kerkenraad en gemeente).

Kerkenraad Geref. Gemeente Benthuizen

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIDDERKERK 6 SEPT. 2014

Ds. A. Vermeij opent als consultant van de roepende kerk van Puttershoek de vergadering op de gebruikelijke wijze.

De volgende zaken worden gememooreerd:

Op 30 april is overleden dhr. J.A. Bakker. Hij was van 1974-1982 diaken in de gemeente van Oud-Beijerland en van 1991-1994 diaken en van 1994-2002 ouderling in de gemeente van Klaaswaal.

Door omstandigheden niet eerder vermeld: in augustus 2013 was ouderling A.C. Visser 40 jaar ambtsdrager in de gemeente Goudswaard, waarvan 7 jaar diaken en 33 jaar ouderling.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: ds. M. Joosse, preses, ds. G. Pater en ds. A. Vermeij, assessoren, ouderling N.J. Teerds, scriba, ouderling A. van der Werf, quaestor.

Naar aanleiding van de ambtsdragersbij-

eenkomst in mei jl. wordt een korte evaluatie gehouden. Deze bijeenkomst is als positief ervaren. Het is de bedoeling dit soort bijeenkomsten te herhalen. De ouderlingen Van Rijs en Teerds wordt gevraagd de organisatie hiervan op zich te nemen. Twee onderwerpen worden hiervoor genoemd: moderne media door dhr. S.M. de Bruijn en het pastorale gesprek door ds. L. Terlouw. De vergadering vraagt voorrang voor het onderwerp moderne media, toegespitst op de plaats daarvan in de huisbezoeken. Gevraagd wordt om een 'handleiding', te gebruiken bij het huisbezoek. De commissie komt met een voorstel. Een brief van de kerkenraad van Klaaswaal bevat het verzoek om meer aandacht in de classis ter ondersteuning van jongeren met autisme en een gemiddelde intelligentie. Zulke jongeren dreigen af te haken van de catechisatie en de kerkgang. Er is wel aandacht voor jongeren met een beperking en een minder dan gemiddelde intelligentie. De vergadering gaat akkoord met het voorstel om een onderzoek te doen naar de belangstelling binnen de

gemeenten om een catechisatie te starten voor deze doelgroep. Voor het in te stellen onderzoek zal diaken J. de Waard uit Oud-Beijerland gevraagd worden, die bekend is met de doelgroep. Als er voldoende belangstelling is, kan de catechisatie door hem gestart worden.

Van de kerkenraad Goudswaard is de vraag ingekomen of het mogelijk is een classicale contactpersoon aan te stellen voor personen met een andere gerichtheid. Deze pastorale problematiek wordt door de vergadering herkend. Er zijn in gemeenten gespreksgroepen werkzaam, die zich hiermee bezighouden. Het is goed bij eventuele vragen daarnaar te verwijzen.

Opnieuw is er een uitgebreide en overzichtelijke rapportage vanuit de Classicale Commissie Evangelisatie. Het blijkt dat het werk voortgang mag vinden. Er is waardering voor de inzet van de vele vrijwilligers.

Ouderling N.T. Nobel van de roepende kerk te Puttershoek sluit de vergadering af op de gebruikelijke wijze.

N.J. Teerds, scriba.

GROEPSFOTO PREDIKANTEN/STUDENTEN

Verschillende personen hebben de door hen bestelde groepsfoto van predikanten/studenten, zoals die geplaatst is in De Saambinder van 25 september, betaald, echter zonder vermelding van hun adres.

Indien u de door u gevraagde foto nog niet hebt ontvangen, wilt u dan uw **adres aan ons doorgeven** via e-mail: info@fotowvc.nl of telefonisch: 0180-519652. Daarna kunnen we uw bestelling uitvoeren.

Fotografie Van Capellen

aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Heusden. m.m.v. mannenkoor De Lofzang te 's-Grevelduin-Capelle en jongerenkoor Cantilena uit Werkendam en enkele instrumentalisten.

Spreker: evangelist H.J. van de Bogaart. Collecte t.b.v. evangelisatiepost Tilburg.

Tholen

Zang- en muziekkavond op **zaterdag 15 november**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen, m.m.v. de mannenkoren Ethan en Jeduthun, en fluitensemble Chasifja.

Opening en sluiting: ds. C. Sonneveld. Collecte t.b.v. Deputaatschap voor Israël.

Veenendaal

Concert op **zaterdag 15 november**, aanvang: 19.30 uur, in de Sionskerk, A. van Ostadelaan 78, Veenendaal, m.m.v. Instrumentaal Ensemble Con Passione en Leander van der Steen, piano en orgel. Opening en sluiting: dhr. D. van Wijngaarden.

WMO-VOORLICHTINGSVOND TE SCHERPENZEEL

Helpende Handen, afd. Midden-Nederland, organiseert op **donderdag 27 november** een voorlichtingsbijeenkomst over de gevolgen van de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. Spreker: Bert Regterschot, werkzaam bij Helpende Handen als consulent voor mensen met een beperking en voorzitter van de WMO-raad in de gemeente Kampen. Hij zal hierbij ondermeer aandacht besteden aan het vormgeven van de WMO in onze regio. Ook zal de nieuwe Jeugdwet aan de orde komen.

Locatie: kerk Geref. Gemeente te Scherpenzeel, Renes 121.

Aanvang: 19.45 uur, sluiting: uiterlijk 22.00 uur.

Collecte voor de onkosten.

BERICHTEN

■ VERKOPINGEN

Bodegraven

Verkoping door de vrouwenvereniging Draagt elkanders lasten te Bodegraven op **zaterdag 15 november**, van 16.00-19.30 uur, in de Bethelkerk, Dronensingel 2, aldaar. De opbrengst is t.b.v. zending/evangelisatie.

Capelle a/d IJssel-Middelwatering

Verkoping door de vrouwenvereniging Wees een zegen te Capelle a/d IJssel-Middelwatering op **zaterdag 8 november**, van 10.00-15.00 uur, in de Elimkerk, Merellaan 346, aldaar. De opbrengst is t.b.v. zending, evangelisatie en kerk.

Rijssen

Winterfair op **donderdag 13 en vrijdag 14 november**, van 16.00-21.00 uur, en op **zaterdag 15 november**, van 10.00-16.00 uur. Locatie: De Borkeld 1a te Rijssen.

Opbrengst komt ten goede aan stichting zorgboerderij de Borkeld (activiteiten voor ouderen) en Siloah, gehandicaptenzorg binnen Rijssen. Voor meer informatie: www.winterfairdeborkeld.nl

Zeist

Verkoping door de vrouwenvereniging Ora et Labora te Zeist op **zaterdag 8 november** in de Rehobôthkerk, aldaar, t.b.v. van zending en evangelisatie. Opening om 10.00 uur door ds. J.J. van Ekeveld, hierop aansluitend start de verkoping. Sluiting om 15.30 uur.

■ ZANGAVONDEN

Goes

Jubileumzangavond op **zaterdag 15 november**, aanvang: 19.30 uur, in de Sionkerk te Goes, m.m.v. het 60-jarige gemengd koor Asaf, het jeugdkoor Jong Asaf, het Duivellands mannenkoor en enkele instrumentalisten.

Hardinxveld-Giessendam

Zangavond op **zaterdag 15 november**, aanvang: 19.30 uur, in de Eben-Haëzerkerk te Hardinxveld-Giessendam, m.m.v. de gemengde koren Vox Humana uit Dordrecht en Seba uit Krimpen a/d IJssel. Collecte t.b.v. Deputaatschap voor Israël.

Heusden

Zangavond op **zaterdag 8 november**,

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 9 NOVEMBER 2014

Aagtekerke 19.00 uur ds. S. Maljaars; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. H. Hofman; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Apeldoorn 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Arnhem 16.00 uur (openb.bel.) ds. J.S. van der Net; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Beekbergen 19.00 uur ds. A. Schot; Benthuisen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. M. Golverdingen; Bodegraven 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Boskoop 15.30 uur ds. W. Harinck; Brakel 15.00 uur ds. P. Mulder; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (H.A.) ds. A. Moerkerken en 17.00 uur ds. M.J. van Gelder; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Doetinchem 9.30 (H.D.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. B. van der Heiden; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enkhuizen 9.30 uur ds. A.J. de Waard en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. H. Brons; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Goudswaard 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 16.30 uur ds. J. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. A.T.

Huijser; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 16.00 uur (H.D.) ds. B. Labee; Hoedekenskerke 14.30 uur stud. W.A. Zondag; Hoogvliet 10.00 uur (H.A.) ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur ds. J. IJsselstein en 15.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 16.30 uur stud. W.A. Zondag; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. S.W. Janse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Marknesse 19.00 uur ds. K. Boeder; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. J.W. Verweij; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Nieuwerkerk 9.30 en 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Opheusden (in Ger. Gem. in Ned.) 12.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Poederloijen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Poortvliet 14.30 uur ds. E. Bakker; Puttershoek 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur (H.D.) ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkeveer 19.00 uur ds. L. Blok; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-

Alexanderpolder 19.00 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Centrum 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 15.30 uur ds. H. Paul; Sint Annaland 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. M.H. Schot; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Stad aan 't Haringvliet 14.30 uur ds. J. van Belzen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Vlaardingen 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Westzaan 19.00 uur stud. H. Brons; Wierden 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Woerden 10.00 en 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G. Clements; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Zwolle 15.00 uur ds. P. Melis.

■ DINSDAG 11 NOVEMBER 2014

Lisse 19.45 uur ds. J.J. van Ekeveld; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Urk 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 12 NOVEMBER 2014 DANKDAG

Delft 14.30 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Dirksland 10.00 en 19.00 uur ds. J. Schipper; Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. H. Hofman; 's-Gravenzande 15.00 en 19.30 uur ds. J. Driessen; Herkingen 14.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 10.00 en 15.30 uur ds. B. Labee; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; Middelharnis 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. G. van Manen; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. G. Hoogerland; Nieuwer ter Aa 14.30 en 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwe-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Ooltgensplaat 14.30 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Oosterend 15.00 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Oostvoorne

14.30 uur ds. S. Maljaars en 19.30 uur ds. W. Silfhout; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur ds. M. Mondria; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 14.30 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur ds. A. Vermeij; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 en 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 en 19.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. C. Harinck en 19.45 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Scheveningen 14.30 en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Spijkenisse 14.30 en 19.45 uur ds. L. Terlouw; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur ds. C.J. Meeuse.

■ WOENSDAG 12 NOVEMBER 2014

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hoogeveen 19.30 uur ds. C.A. van Die- ren; Meeuwen 19.30 uur ds. E. Bakker; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 19.30 uur ds. L. Blok; Opperdoes 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. F. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A. Schot; Veen 19.30 uur ds. D. de Wit; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. J. van Belzen.

■ DONDERDAG 13 NOVEMBER 2014

Aalst 19.30 uur ds. A. Schot; Barneveld-Centrum 19.30 uur (voor de zending) ds. A. Verschuure; Boskoop 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Dinteloord 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 19.00 uur ds. J. Schipper; Kampen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Leiderdorp 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. P. Mulder.

■ VRIJDAG 14 NOVEMBER 2014

Beekbergen 19.30 uur (voor de evangelisatie) evang. C. van Drunen; Kampen 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Nunspeet 13.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Opheusden (in Ger. Gem. in Ned.) 14.00 uur (huw.bev.) ds. G.M. de Leeuw; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur (huw. bev.) ds. P. Mulder; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Zwijndrecht 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Pater.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 9 NOVEMBER 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Jaak de

Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Te koop: bouwka- vel in het buitengebied van Wekerom
2000 m², meer vierkante meters in overleg. Mooie omgeving, dicht bij kerk, school en supermarkt.
Tel. 06-53201412

ORGELLEERLINGEN BESPELING VEEN. Herv. kerk D.V. za. 15 nov. aanvang 20.00 uur o.l.v. Gijsbert Lekkerkerker (organist). Deelnemers: L. v. Rees - J. v. Dijke - W. de Waal - B. v. Voorden - A. v.d. Meer - A. Vos - M. v. Kapel.
Toegang gratis. **Ook voor orgel-improvisatieles**
www.gijsbertlekkerkerker.nl
tel. 0348-444780

Jong stel zoekt in de loop van 2015 woonruimte (huur) in **GOUDA** of omg.
Tel. 06-37225499.

Wie heeft belangstelling voor deelname aan onze **groepsreis** (max 16 personen) door **Vietnam** van 13 juli tot 1 augustus 2015?
Voor info: famdejonge@solcon.nl / 06-49498553.

Huishoudelijke hulp/kinderoppas aangeboden in St. Annaland, Scherpenisse, Poortvliet.
Tel. 06-51837148.

Woning te huur aan de rand van **Barneveld**. Tel. 0342-421430.

Te huur in **Gouda**: mooie kamer voor werkend meisje of 2 PABO studentes, tel. 06-43295134.

www.luxefotokaarten.nl
Ook vierkante kaarten!
Met code 'saambinder'
10% korting. Winst voor ZGG.

Nieuw!



Uitgegeven door:



HOEKMAN
Boekhandel Plus

Noordzandstraat 34, Yerseke
T: 0113 - 57 29 07

info@hoekmanboekhandelplus.nl

Ook verkrijgbaar bij uw boekhandel

Twee TEMPELGANGERS

9 PREKEN

door ds. Chr. van der Poel

De opbrengst van deze uitgave is geheel bestemd voor de nieuwbouw Gereformeerde Gemeente Yerseke

€ 18,90

Deze advertentie is mogelijk gemaakt door:

Deco ART
Belettering & Printing
www.decoart.be

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel is op zoek naar een

Koster

Voor 24-32 uur per week

Taken:

- Zorgen voor een goede voorbereiding en voortgang van de kerkdiensten.
- Bedienen van (technische-) installaties
- Beheer van het kerkgebouw en het terrein rondom de kerk
- Toezicht houden tijdens catechisaties en bij andere activiteiten
- Coördineren van de vele vrijwilligers
- Verrichten van klein onderhoud

Functievereisten:

- Belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten
- Aantoonbare betrokkenheid op de Dienst des Heeren
- Representatief
- Voldoende technische vaardigheden
- Flexibel, zelfstandig en accuraat
- Aantoonbare coördinerende ervaring
- Goed kunnen organiseren

Wij bieden:

- een kostersfunctie in een goed geoutilleerd kerkgebouw
- veel zelfstandigheid om het werk flexibel in te delen
- werken met een fijn team vrijwilligers en hulpkoster
- salaris conform de CAO voor koster-beheerders in de PKN
- werktijden worden in goed overleg vastgesteld.

Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met diaken/kerkmeester J. de Deugd. Telefoonnummer: 0180-520392 of 06-48750858.

Sollicitaties kunnen, binnen twee weken na verschijning van deze advertentie, gericht worden aan: De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Krimpen aan den IJssel, t.a.v. J. de Deugd; Linde 20; 2925 CG Krimpen aan den IJssel, of via jdedeugd@kliksafe.nl.

Huishoudelijke hulp aangeboden,
omgeving **Scherpenzeel.**
Tel. 033-3030039.

**(Kerk)orgel- en pianolessen
voor alle niveaus in Utrecht**
De lessen voor kerkorgel worden gegeven op het fraaie historische orgel v.d. Westerkerk in Utrecht (op loopafstand van C.S.) Voor info:
F. van Basten, professioneel (kerk) orgel- en pianodocent,
06-18711013,
fvanbasten@hotmail.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl



Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE
www.speksnijder.nl Bergambacht - Veenendaal - Kampen



ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus**

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35 VEENENDAAL, t. 0318 - 50 50 63, info@andanteorgels.nl

Samenzangavonden
Canada

D.V. met
organist Pieter Heykoop

Di 11 nov. Norwich, Ontario

Neth. Ref. Congregation
adres: 49 Main Street, E
19.30 uur - Toegang vrij!
Samenzangavond t.b.v.
North American Mission
Med. Ds. E. Hakvoort

Wo 12 nov. Hamilton Ancaster, Ontario

Free Ref. Church
adres: 1114 Old Mohawk Rd.
19.30 uur - Toegang vrij!
Samenzangavond
t.b.v. Christian Ministries For Israel
Med. Ds. D. Kranendonk

Do 13 nov. Lethbridge, Alberta

Sandman Inn
adres: 421 Mayor Magrath Drive
Music & Dine with Pieter
To purchase tickets contact:
Hank Arnoldussen:
403-308-0083 t.b.v. Ezra for Israel

Za 15 nov. Picture Butte, Alberta

Neth. Ref. Congregation
adres: 601 3A Street South
10 - 12 uur - Toegang vrij!
"Workshop on the organ"

Za 15 nov. Lethbridge, Alberta

Neth. Ref. Congregation
adres: RR 8-28-11
19.30 uur - Toegang vrij!
Samenzangavond t.b.v. Calvin
Christian School

Leuk geld verdienen voor uw goed doel, kerk of vereniging?

Rolladeactie!! Goede marge,
netto opbrengst! Ook div. andere
mogelijkheden bespreekbaar.
WWW.SLAGERIJBARTADRIAANSE.NL
of 06-18670731



Van de Velde
PRAKTIJK VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK



In uw leven kunnen er situaties ontstaan waardoor u ondersteuning nodig heeft. Wij verlenen hulp bij bijvoorbeeld:

- » Slaapproblemen
- » Relaties (problematiek)
- » Verslaving (en)
- » Werk en inkomen
- » Problemen in de werksituatie (conflicten en burn-out)
- » Schuldhulpverlening
- » Depressie
- » Trauma



Wij verlenen hulp vanuit een reformatorische visie.

Carel Fabritiuslaan 45 | 4401 SB Yerseke
T. 06 -30883277 | www.praktijkvandevelde.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Goedeboeken

nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl



*Dagbesteding
In eigen sfeer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl



Curadomi
thuiszorg

Thuis blijven wonen tot
het laatst met **24-uurs**
palliatieve zorg.

Onze christelijke
zorgverleners zijn er
graag voor u!

0900 258 2583
curadomi.nl

Curadomi is onderdeel van Lelie zorggroep

NIEUW!



CD Urk & Yerseke zingen psalmen

Koor- en Samenzangavond
van 27 sept. j.l. in
de Doelen te Rotterdam
m.m.v. **Chr. Urker**
Visserskoor Crescendo
& **Gemengd Koor Yerseke**

Bariton: **Piet Baarsen**
Orgel: **Pieter Heykoop**

Verkrijgbaar bij:

www.pieterheykoop.nl



Uitnodiging

Alle echtparen die tot de doelgroep behoren,
worden hartelijk uitgenodigd om deel te nemen aan
onze bijeenkomst op D.V. zaterdag 15 november 2014
in de Chr. Geref. Beth-El Kerk, Gantelweg
te Sliedrecht. Aanvang 14.45 uur.

notaris mr. J. Wolterink en ds. A.A. Egas
zullen een inleiding houden over:

'Onze tijdelijke en eeuwige erfenis'

Voor informatie en aanmelden zie onze website,
aanmelden@revoke.nl of bel (0184) 64 22 53.

www.revoke.nl

VERHUIZERS MET MÉÉR INHOUD

Verhuizen? Kies voor de erkende vakspecialisten
van **R. Vlot & Zn.** of **Kattenberg**. Voor particulieren,
bedrijven, scholen en (zorg)instellingen;
wij kunnen u compleet zorgeloos verhuizen!

VLOT EN KATTENBERG.
Specialisten van huis uit.

WWW.VERHUIZERSMETINHOUD.NL



verhuizingen
Kattenberg

Kattenberg Verhuizingen
033 - 465 67 75

MONDIAL MOVERS
R. Vlot & Zn Verhuizingen

R. Vlot & Zn. Verhuizingen
0184 - 61 61 66



HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

RST
Zorgverleners



Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.

Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Lekker naar Texel...

WEEKEND/MIDWEEK **€119***
WEEK **€149***

De Verrassing
Burgdijkpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06

* Vanafprijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

HOEVEEL voorgangers helpt u?

Met **€10,-** helpt u één voorganger aan de verklaring van Matthew Henry van de vier evangeliën. Hoeveel voorgangers helpt u?



Start uw gift op:
NL56 RABO 0347 3760 29
t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
o.v.v. 'Matthew Henry'.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China
WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | **Lectuur** | Toerusting | Diaconaat

SCHOONHOVEN ZILVERSTAD

JA, IK WIL...
EEN RIKKOERT RING GRATIS

SETPRIJS INCL. DIAMANT € 1347,-

De voordeligste ring **GRATIS**
U betaalt:



€ 719,-*
* Prijswijzigingen voorbehouden.

Huismerk: keuze uit meer dan 200 modellen.

UNIEKE TROUWRINGGALERIE
met meer dan 1000 ringen!

Exclusief dealer van o.a.: Acredo, Aller, Colom, Desiree, Martinshof en Saint Maurice.

Alle overige merken 10% KORTING (m.u.v. Acredo)

RIKKOERT
SCHOONHOVEN'S
JUWELIERSHUIS

HAVEN 1-13
SCHOONHOVEN
TEL. (0182) 38 26 51
BURG. ROOSSTR. 22
LEKKERKERK
TEL. (0180) 66 14 90
INFO@RIKKOERT.NL
WWW.RIKKOERT.NL

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Bas • Als je vastloopt.

Gewone dingen kunnen ingewikkeld worden.
Naar je werk gaan. Een compliment krijgen. Een gesprek aangaan.
In de spiegel kijken. Van iemand houden. Jezelf zijn.

Loop je er mee vast? Met Bas kom je weer verder •

Bas van Dijk • (0318) 768 038 • info@bascoaching.nl •

www.bascoaching.nl

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horsssen.com
www.van-horsssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken



Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Orgelmakerij
Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl
078-6124081

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

GEZINSGIDS

KIES DEZE WINTER VOOR GEZINSGIDS

Winter Nummer
abonnement

Lees voor slechts € 15,-
drie maanden de GezinsGids*,
inclusief het WinterNummer!
In dit drie-dubbeldikke nummer
vindt u zoals gebruikelijk de
advertentie-prijspuzzel.
Ga naar www.gezinsgids.nl
of bel 030 230 35 00.

3 maanden
INCLUSIEF
WINTERNUMMER
€ 15,-

Dit abonnement stopt na 3 maanden automatisch.

* Aanmeldingen dienen uiterlijk 20 november bij ons binnen te zijn.
U hebt de afgelopen 6 maanden geen abonnement op de GezinsGids gehad.

Identiteit voor nu

gezinsgids